

RELACIÓ CRONOLÒGICA DELS MOSTASSAFS DE LA CIUTAT DE MALLORCA (1455-1718)

Miguel Gabriel Garí Pallicer

Universitat de les Illes Balears

Resum: En aquest article es dóna una nòmina completa dels donzells i ciutadans que ocuparen el càrrec de mostassaf entre l'any 1455 i 1718, any en què l'ofici es transformà arran de la creació del nou Ajuntament borbònic.

Paraules clau: Palma, Mostassaf, Època Moderna, poder local.

Abstract: This article provides a complete list of the people who held the magistracy of the *mostassaf* in Palma between 1455 and 1718 when the function was transformed due to the creation of the Borbonic city council.

Key words: Palma, Mostassaf, Early Modern Age, local power.

Rebut el 31 de maig. Acceptat el 31 d'octubre de 2015.

Becari de Formació de Personal Investigador concedida per la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats de les Illes Balears amb Fons Europeus.

Abreviatures per ordre d'aparició: Dip = Diputació, BSAL = *Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana*, ARM = Arxiu del Regne de Mallorca, EO = Extracció d'Oficis, RP = Reial Patrimoni, SS = Sac i Sort.

Introducció

Un dels problemes per la investigació de l'època medieval i moderna balear és la manca de materials de suport i de publicació de fonts. Un exemple d'això és la pràctica absència de relacions nominals ordenades cronològicament amb els ocupants de càrrecs de l'administració durant els segles medievals i moderns.¹ Encara que siguin un tipus de texts considerats de caire menor, poden ésser d'utilitat per estudis històrics d'orientació diversa.

El present document té com a objectiu donar els noms dels donzells i ciutadans que ocuparen el càrrec de mostassaf de la Ciutat de Mallorca entre la segona meitat del segle XV, concretament a partir de l'any 1455, i el 1718.

L'ofici de mostassaf era una institució clau en el desenvolupament de la vida municipal. Les prerrogatives legals que teòricament corresponien al càrrec i d'altres aspectes que ordenaven el seu exercici ens són coneguts gràcies als anomenats *Llibres del Mostassaf*.² A pesar de la seva importància dins la ciutat medieval i moderna i de l'edició dels llibres d'ordenances, el grau de coneixement que tenim sobre aquesta institució és, a hores d'ara, baix. Les seves funcions, relacionades especialment amb el control de pesos i mesures, amb la venda de productes a les places i la neteja dels espais públics al conjunt de la corona d'Aragó, el converteixen en un ofici difícil de dur a terme. Entre altres problemàtiques podem citar la responsabilitat de representar quotidianament a l'administració davant tots els habitants de la ciutat, els conflictes jurisdiccionals en els quals es veia immers, l'actuació com intermediari entre els interessos de venedors i consumidors, la falta de personal subaltern a la seva disposició o la dependència envers les multes imposades per obtenir una remuneració a la seva tasca. Aquests aspectes ajuden a entendre el perfil dels candidats i elects. Així, l'ofici de mostassaf a la ciutat de València, des d'on es va estendre el càrrec, i a Palma era exercit per membres dels estaments privilegiats, generosos i ciutadans al cas valencià, donzells i ciutadans al palmèsà, mentre que a Barcelona el càrrec estava també obert a altres condicions com mercaders i doctors en lleis.³

1 Hem de citar l'excepció dels procuradors reials, el llistat dels quals apareix a CONRADO DE VILLALONGA, J.F.: *La procuración real en el Reino de Mallorca*, Palma, 1991. També disposem d'una relació cronològica dels membres de la Reial Audiència a PLANAS ROSSELLÓ, A.: *La Real Audiencia de Mallorca en la época de los Austrias (1571-1715)*, Barcelona, 2010, p. 303-306. Dins el *Cronicón Mayoricense*, Álvaro Campaner Fuertes va incloure els llistats dels jurats entre el segle XIV al XVIII. Les nòmines de síndics clavaris de la Part Forana estan recollides a: BONET FERRER, M.: "Síndicos Clavarios forenses en Mallorca", *BSAL*, 4, 1891-1892, p. 185, 221, 233 i 274, *BSAL*, 5, 1893-1894, p. 112, 206, 244, 264, 336, 356 i 376 i, finalment, *BSAL*, 6, 1895-1896, p. 16, 32, 47, 61, 81 i 98. A més, algunes històries locals inclouen llistats dels batles i mostassafs de cada vila. L'autor Ramon Rosselló Vaquer va editar quatre separates amb llistats de batles i mostassafs, confeccionats a partir dels llibres d'Extraccions d'Oficis, de Rebudes i de Comptes del Reial Patrimoni dipositats a l'ARM, de quatre viles mallorquines, concretament Santanyí, Manacor, Felanitx i Campos entre inicis del segle XIV i l'any 1606: ROSSELLÓ VAQUER, R.: *Batles i Mostassafs de Santanyí*, 1972; ROSSELLÓ VAQUER, R.: "Batles i Mostassafs de Manacor (XIV-XVI)", *Perlas y Cuevas*, 273-274, 1972; ROSSELLÓ VAQUER, R.: *Batles i Mostassafs de Felanitx (XIV-XVI)*, Felanitx, 1972 i ROSSELLÓ VAQUER, R.: *Batles i Mostassaf de Campos*, Mallorca, 1974.

2 Per una relació exhaustiva vegis CHALMETA GENDRÓN, P.: "El almotacén a través de los Llibre del Mustaçaf", *Aragón en la Edad Media*, 20, 2008, p. 203-223. Sobre el cas de Palma ens remetem a l'obra clàssica: PONS PASTOR, A.: *El llibre del Mostassaf de Mallorca*, Madrid, 1949.

3 SEVILLANO COLOM, F.: "De la institució de Mustaçaf de Barcelona, de Mallorca y de Valencia", *Anuario del Derecho Español*, 22, 1953, p. 531 i 532 i BAJET ROYO, M.: *El mostassaf de Barcelona i les seves funcions en el segle XVI*. Edició del *Llibre de les Ordinacions*, Barcelona, 1994, p. 60-62 i apèndixs.

El sistema d'elecció va ser modificat a partir amb la Sentència de Tívoli de l'any 1447. A partir d'aquell moment el mostassaf passà a ser elegit, com altres càrrecs, amb el sistema de sac i sort.⁴ Així doncs, el dia de Quinquagèsima es triava qui exerciria l'ofici alternant entre els estaments de militars i ciutadans. El mateix dia juraven el seu càrrec davant el lloctinent o virrei. Per tant, per dur a terme la confecció d'aquesta nòmina dels mostassafs de la Ciutat de Mallorca durant aquest període s'han consultat els volums de la sèrie Extraccions d'Oficis, complementada amb els de la sèrie Sac i Sort, ambdues conservades a l'Arxiu del Regne de Mallorca. Aquests documents marquen la data d'inici del text, doncs no se conserven els llibres dels anys 1447 al 1454.⁵ Aquests també proporcionen altres informacions relacionades amb els insaculats.⁶

Entre els que foren triats s'indiquen els útils o deutors a la Universitat, en aquest cas, mitjançant dispensa o ordre del virrei per a què pagués, el candidat podia concórrer i ésser nomenat igualment. La informació de l'exercici del càrrec en aquesta font és molt minsa i se redueix a dos tipus de notícies. Per una banda, podem conèixer casos en que la persona va morir ocupant el càrrec i, per altra, l'elecció d'un mostassaf extraordinari en cas de necessitat. D'aquesta darrera casuística, tenim constància de tres exemples, el primer de 1595 quan es van triar dos mostassafs per ajudar en les tasques extraordinàries de repartir pa, el segon de 1596, quan va ser triat un altre mostassaf pel mateix motiu i, el tercer, l'any 1652 en relació amb el brot de pesta.

Aquest esquema es va mantenir fins el final de la Guerra de Successió i la implantació de les disposicions del Decret de Nova Planta de la Reial Audiència de Mallorca. Encara que no s'ordenés directament la supressió del càrrec, aquest es va veure afectat. En 1716 i 1717, al document corresponent de la sèrie sac i sort no apareix l'elecció de mostassaf però s'han conservat els llibres de bans i multes que es varen imposar en nom de l'ofici. Mitjançant aquesta font sabem que el donzell Pere Pax i Nét exercí el càrrec entre 1715, darrer any en què fou elegida aquesta magistratura mitjançant el sistema de sac i sort, i el 1718, moment en què les seves atribucions passaren al Regidor de mes del nou ajuntament borbònic.⁷

Incloem com exemple el jurament del mostassaf de 1633, la fórmula es manté gairebé inalterada durant tot el segle XVII:⁸

Per vostre poder i saber vos haureu bé i lealment en lo regiment i exercici de vostre ofici a honor i servey de Nostre Senyor Déu i del Rey Senyor Nostre, benefici i utilitat de la cosa

4 Sobre la significació d'aquest sistema ens remetem a TORRAS RIBÉ, J.M.: "El procedimiento insaculatorio en los municipios de los reinos de la Corona de Aragón. Entre la renovación institucional y el sometimiento a la Monarquía (1427-1714)", *Jerónimo Zurita: su época y su escuela*, Zaragoza, 1986, p. 341-352 i PASSOLA TEJEDOR, A.: "Las tensiones en torno al control electoral urbano en la Corona de Aragón (siglos XVI-XVII)", en FORTEA PÉREZ, J.I.; GELABERT GONZÁLEZ, J.E. (coord.): *Ciudades en conflicto (siglos XVI-XVIII)*, Valladolid, 2008, p. 13-36. Pel cas mallorquí: JUAN VIDAL, J.: "Injerencias del poder real en el poder territorial y municipal en Mallorca durante la época de Fernando el Católico", *XV Congreso de Historia de la Corona de Aragón*, Zaragoza, 1994, p. 237-254.

5 Per completar la nòmina amb els mostassafs de dates anteriors a aquest 1455 es podrien fer servir documents del Reial Patrimoni.

6 Un dels pocs articles que ha tractat aquesta documentació en profunditat és: CABELLO PÉREZ, F.: "La participación de los diferentes estamentos en el régimen de Sac e Sort en la segunda mitad del siglo XV (1468-1478)", *BSAL*, 48, 1992, p. 67-74.

7 ÁLVAREZ NOVOA, C.: *La justicia en el antiguo reino de Mallorca*, Palma, 1971, p. 72.

8 ARM, EO 37, f. 11v-12r.

pública de la present universitat. Tindreu i tenir fareu pesos, mesures iustes de les coses vendables, servareu e servir fareu los capitols del dit vostro ofici e tindreu taula i pagareu cosa jutjada, e, un mes après que sareu fora del dit ofici, dareu e retreu bo, just, leal i vertader compte dels emoluments d'aquell en poder del noble Procurador Real e, en les composicions que excediran 100 sous, sens aquell i lo entreveniment de vostro escrivà, no fareu composició alguna e restituireu les relíquies i no allegareu corona en cas que delinquisseu en dit ofici sots pena de 200 lliures al fisc real. E si dins lo dit mes no havereu donat compte i restituïdes les relíquies vaquereu en qualsevol ofici així reals com universals tants anys quants mesos haureu tardat donar dits comptes e restituir les relíquies en la forma de la pragmàtica real del catòlic rei don Fernando publicada en lo present regne e generalment tindreu i servareu tenir e servir fareu totes les altres coses que a vostro ofici tenir i servir se pretengueren e per çó obligau les persones i béns ab les renunciacions acostumades i necessàries i donau per fermances J. Rossinyol, Joan Antoni Rossinyol sargento mayor i Joanot Mut.

En definitiva, es pretén aportar un document que pugui ser d'utilitat per a la realització d'altres treballs sobre la història mallorquina. La continuació d'aquest text amb els d'altres càrrecs reials i universals, com consellers, batles, veguers, clavaris, mestres de guaita o d'altres, podria permetre una anàlisi més acurada de l'exercici del poder i les relacions socials durant l'època del naixement de l'estat modern.

Nòmina de Mostassafs de la Ciutat de Mallorca (1455-1718)

Segle XV

- 1455-1456. Joan Torrella, donzell.⁹
 1456-1457. Jaume Rossinyol, ciutadà.
 1457-1458. Pere Albertí, militar.
 1458-1459. Felip Fuster, ciutadà.
 1459-1460. Pelai Unís, militar.
 1460-1461. Pere Borrassà, ciutadà.
 1461-1462. Galceran Quint, militar.
 1462-1463. Francesc Morell, ciutadà.
 1463-1464. Macià Safortesa, militar.
 1464-1465. Pere Espanyol, ciutadà.
 1465-1466. Gabriel de Loscos, militar.
 1466-1467. Cristòfol Colom, ciutadà.
 1467-1468. Pere de Sant Joan, militar.
 1468-1469.¹⁰ Mateu Nét, ciutadà.
 1469-1470. Antoni de Puigdorfila, militar.
 1470-1471. Joan de Sales, ciutadà.
 1471-1472. Hug de Sant Joan, militar.
 1472-1473. Francí Desbrull, ciutadà.
 1473-1474. Lluís Desledó, militar.
 1474-1475. Bernat Olesa, ciutadà.
 1475-1476. Mateu Sanglada, militar.
 1476-1477. Bernat Cotoner, ciutadà.
 1477-1478. Antoni de Puigdorfila, militar.¹¹
 1478-1479. Ramon de Moyà, ciutadà.
 1479-1480. Pere Descallar menor, militar.
 1480-1481. Antoni Colom, ciutadà.
 1481-1482. Pere de Sant Joan, militar.
 1482-1483. Joan Valero, ciutadà.
 1483-1484. Salvador Sureda, militar.
 1484-1485. Jordi Burguet, ciutadà.
 1485-1486. Macià Safortesa, militar.
 1486-1487. Lluís Umbert, ciutadà.¹²
 1487-1488. Joan de Galiana, militar.
 1488-1489. Arnau Burguet, ciutadà.

9 Els mostassafs elets entre 1454 i 1467 apareixen a ARM, EO 15, f. 19r, 37r, 51r, 67v, 80r, 98v, 110r, 127r, 143r, 160r, 175r, 186r i 201v.

10 A ARM, EO 16 es troben el mostassafs triats entre 1468 i 1476, concretament als f.: 8r, 29r, 37v, 48r, 64r, 80r, 91v, 106v, 119r i 130r.

11 L'elecció dels mostassafs que varen exercir entre 1477 i 1485 és a: ARM, EO 18, f. 8r, 24r, 38r, 51v, 70r, 112r, 149r, 186r, 222r i 213r.

12 Els mostassafs triats entre 1486 i 1490 apareixen a ARM, EO 20, f. 15r, 43r, 80r i 104r.

MIGUEL GABRIEL GARÍ PALLICER

- 1489-1490. Bernat Safortesa, militar.
1490-1491. Gabriel Gual, ciutadà. Morí i fou substituït per Joan Nicolau, ciutadà.¹³
1491-1492. Hug de Sant Joan, militar.¹⁴
1492-1493. Joan Nicolau, ciutadà.
1493-1494. Tomàs Desbach, militar.
1494-1495. Francí Desbrull, ciutadà.
1495-1496. Salvador Sureda, militar.¹⁵
1496-1497. Francesc de Caulelles, ciutadà.
1497-1498. Joanot de Pax, militar.
1498-1499. Francí Bartomeu, ciutadà.¹⁶
1499-1500. Nicolau de Quint, militar.

Segle XVI

- 1500-1501. Lluís de Soldevila, ciutadà.¹⁷
1501-1502. Tomàs Desbach, militar.¹⁸
1502-1503. Joan Rossinyol, ciutadà.
1503-1504. Jordi Santacília, militar.
1504-1505. Bonifaci de Pax, ciutadà.¹⁹
1505-1506. Pere Joan Santacília, donzell.²⁰ Va ser substituït per Pere Joan Albertí, donzell.
1506-1507. Lluís Umbert, ciutadà.
1507-1508. Pere Joan Albertí, militar.
1508-1509. Gaspar Bordils, ciutadà.
1509-1510. Pere Descallar, militar.
1510-1511. Domingo Nicolau, ciutadà.
1511-1512. Jordi Santacília, militar.²¹
1512-1513. Guillem Desmàs major, ciutadà.²²
1513-1514. Ramon Joan Safortesa, militar.
1514-1515. Mateu Bartomeu, ciutadà.
1515-1516. Bernardí de Puigdorfilà, militar.

13 ARM, EO 21, f. 5v.

14 L'elecció de mostassafs a partir de 1490 fins 1494 es troben a ARM, EO 21, f. 5v, 80r, 112v i 135v.

15 Els mostassafs elegits entre 1495 i 1499 es poden consultar a ARM, EO 23, f. 55r, 73r i 114r.

16 ARM, EO 23, f. 85v. Era deutor per haver estat fiança de Gabriel Martí. Va pagar i fou admès.

17 Els mostassaf de la primera dècada del segle XVI apareixen a ARM, EO 24, f. 60r, 87v, 115r, 140r, 172r, 197r, 228r, 262r, 285r, 295v, 308r i 333r.

18 ARM, EO 24, f. 88v. Era deutor i no volia pagar. Després va anar al consell Gaspar Bordils i va dir que volia pagar, ho va fer i fou admès.

19 ARM, EO 24, f. 173r. Era deutor.

20 SANCHO, P.: "Choque entre los bandos de la Almudaina y del Borne. 1505", *BSAL*, 8, 1899-1900, 114. El mostassaf va ser assassinat a casa del seu germà amb un cop de llança a l'ull esquerra. ARM, EO 24, f. 204v. Albertí va ser elegit el 16 de juliol de 1505.

21 ARM, RP 3906, s.f. Lluís Sanglada, militar, és qui presentà els comptes al Reial Patrimoni.

22 L'elecció de mostassafs entre 1511 i 1519 apareix a ARM, EO 26, f. 27r, 54r, 90r, 118r, 143v, 168v, 189r, 215v i 233v.

- 1516-1517. Joanot de Sales, ciutadà.
 1517-1518. Joan Moix, militar.
 1518-1519. Sebastià Armadans, ciutadà.
 1519-1520. Huguet de Sant Joan, militar.
 1520-1521. Bernat de Juny, ciutadà.²³
 1521-1522. Nicolau de Pax, militar.²⁴
 1522-1523. No hi hagué elecció a causa de les Germanies.
 1523-1524. Albertí Dameto, militar.
 1524-1525. Santmartí Despuig, ciutadà.
 1525-1526. Alfons Torrella, militar.
 1526-1527. Joanot de Soldevila, ciutadà.
 1527-1528. Pere de Sant Joan menor, militar.
 1528-1529. Jaume de Juny, ciutadà.²⁵
 1529-1530. Joan Miquel Ballester de Togores, militar.²⁶
 1530-1531. Nicolau Berga, ciutadà.²⁷
 1531-1532. Nicolau Dameto, militar.
 1532-1533. Joanot de Sales de Solanda, ciutadà.²⁸
 1533-1534. Pere Nicolau Descallar, militar.²⁹
 1534-1535. Miquel Angelats, ciutadà.³⁰
 1535-1536. Ramon Albertí, militar.
 1536-1537. Nicolau Espanyol, ciutadà.³¹
 1537-1538. Perot de Puigdorfilà, militar.³²
 1538-1539. Bartomeu Cors, ciutadà.³³
 1539-1540. Pere Ramon Safortesa, militar.

23 Els mostassafs dels anys 1520 a 1537 es troben a ARM, EO 29, f. 15r, 39r, 50r, 69r, 93r, 110r, 154r, 177v, 196v, 212r, 227v, 250r, 269v i 288r.

24 Va ser assassinat durant les Germanies. ARM, RP 3935.

25 ARM, SS 18, f. 6v. Apareix la nota: "*És debitor, fonch-li dit si pa(ga)ria e dix que si e pagà*".

26 ARM, SS 18, f. 34v. Era deutor i pagà.

27 ARM, EO 28, f. 154r. Era deutor. Pagà per ell mossèn Miquel Sureda Sanglada.

28 Els mostassafs de 1532 i 1533 apareixen a ARM, SS 19, f. 37v i 62v.

29 ARM, EO 28, f.211v. Era deutor i pagaren per ell, no indica qui va fer el pagament.

30 L'elecció de mostassafs de 1534 i 1535 apareix a ARM, SS 20, f. 10r i 34r.

31 ARM, SS 20, f. 53r. Era deutor a la Universitat però va ser admès després de pagar.

32 ARM, EO 28, f. 289r. La Universitat al·legava que no podia concórrer per esser un dels batles de la ciutat i encara no s'havia fet l'elecció dels nous batles. A més, no havia donat compte del seu sindicat a Barcelona, on va anar en ocasió de la presència de la cort en aquella ciutat. El virrei va intervenir i, després de pagar 60 lliures per les comptes de la seva sindicatura, va esser elegit com mostassaf.

33 Els mostassafs de 1538 a 1543 a 1549 apareixen a ARM, EO 30, f. 16v, 41r, 67v, 74r, 88r, 109r, 129r, 149r, 172r, 184r i 233r.

MIGUEL GABRIEL GARÍ PALLICER

- 1540-1541. Bernat de Juny, ciutadà. Va traspassar durant l'exercici del càrrec. Fou substituït per Guillem Valentí, ciutadà.³⁴
- 1541-1542. Pere Joan de Santacília, donzell.³⁵
- 1542-1543. Miquel Bartomeu, ciutadà.
- 1543-1544. Pere de Pax, militar.
- 1544-1545. Joanot de Soldevila, ciutadà. Va morir als quatre mesos d'exercir el càrrec. El va substituir Pere Espanyol, ciutadà.³⁶
- 1545-1546. Ramon de Vivot, militar.
- 1546-1547. Bernat Cotoner, ciutadà.
- 1547-1548. Nicolau Descallar, militar.
- 1548-1549. Joan Antoni Bartomeu, ciutadà.
- 1549-1550. Felip Pax Fuster, militar.
- 1550-1551. Pere Nét, ciutadà.
- 1551-1552. Perellós de Pax, militar.³⁷
- 1552-1553. Francesc Serralta, ciutadà.
- 1553-1554. Ferrando Malferit, militar.
- 1554-1555. Pere Nét, ciutadà.
- 1555-1556. Baptista Brondo, militar.
- 1556-1557. Agustí Serralta, ciutadà.
- 1557-1558. Arnau Albertí, militar.
- 1558-1559. Ramon Safortesa menor, ciutadà.
- 1559-1560. Pere Ramon Safortesa, militar.
- 1560-1561. Gabriel Axertell major, ciutadà.
- 1561-1562. Jaume de Puigdorfil, militar.
- 1562-1563. Mateu Espanyol, ciutadà.
- 1563-1564. Jordi Fortuny, militar.
- 1564-1565. Francesc Brull, ciutadà.
- 1565-1566. Perellós de Pax, militar.
- 1566-1567. Felip Valentí, ciutadà.
- 1567-1568. Joanot Anglada, militar.
- 1568-1569. Baltasar Rossinyol Sagranada, ciutadà.³⁸
- 1569-1570. Joanot Fuster, militar.³⁹
- 1570-1571. Francesc Serralta, ciutadà.
- 1571-1572. Jordi Fortuny, militar.
- 1572-1573. Francesc Serra, ciutadà.
- 1573-1574. Pere Sureda Sanglada, militar.

34 A ARM SS 22, f. 8v l'elegit va ser Bernat Juny el 20 de maig de 1540. Valentí era deutor però va pagar el deute i fou admès. La nominació de Guillem Valentí el 5 d'agost de 1540 és al mateix document foli 12.

35 Els mostassafs triats entre 1540 i 1543 es troben a ARM, SS 22, f. 8v, 35v i 53v.

36 Va ser elegit el 18 de setembre de 1544.

37 L'elecció dels mostassafs entre 1551 i 1567 apareix a ARM, EO 31, f. 16v, 51r, 73r, 95r, 118v, 130r, 143r, 167r, 191r, 210r, 233r, 250r, 273r, 288r, 308r, 327r, 346r i 367r.

38 ARM, EO 32, f. 29r. Era deutor però va concórrer per ordre virregnal i fou nomenat mostassaf.

39 A ARM, EO 32 apareixen els mostassafs triats entre 1568 i 1581. Folis: 29r, 37v, 69v, 88r, 115r, 122r, 131v, 149r, 190r, 200r, 232r, 261r, 290r, 298r i 311r.

1574-1575. Pere Espanyol, ciutadà.
 1575-1576. Joanot Anglada, militar.
 1576-1577. Oliver de Termens, ciutadà. Va morir exercint el càrrec.
 Entre març i juny de 1577 el va ocupar Baltasar Rossinyol SAGRANADA.
 1577-1578. Pere Antoni Safortesa, cavaller.
 1578-1579. Pere Espanyol, ciutadà.⁴⁰
 1579-1580. Domingo Bonapart, militar.⁴¹
 1580-1581. Basili Morell, ciutadà.
 1581-1582. Joanot de Puigdorfilà, militar.⁴²
 1582-1583. Miquel Morell, ciutadà.
 1583-1584. Pere Onofre Anglada, militar.
 1584-1585. Gabriel Gual de Canet, ciutadà.
 1585-1586. Antoni Gual, militar.
 1586-1587. Antoni Gual de la Portella, ciutadà.
 1587-1588. Jeroni Berard, militar.
 1588-1589. Gaspar Serralta, ciutadà.
 1589-1590. Pere Lluís Berard, militar.
 1590-1591. Martí Rossinyol, ciutadà.
 1591-1592. Lleonard Safortesa, militar.⁴³
 1592-1593. Antoni Gual major, ciutadà.
 1593-1594. Jeroni Pau Puigdorfilà, militar.
 1594-1595. Berenguer Vida, ciutadà. L'11 de maig de 1595 es remunerava la tasca de Guillem de Puigdorfilà i de Joanot Sureda com mostassafs extraordinaris.⁴⁴
 1595-1596. Jeroni de Sales, militar.
 1596-1597. Jaume Morell, ciutadà. El mateix any Lleonard Safortesa fou elegit mostassaf extraordinari.⁴⁵
 1597-1598. Nicolau Quint i Valls, militar.⁴⁶ Per causa de la seva defunció, entre el 27 de juliol de 1597 i la Quinquagèsima de 1598 exercí Ferrando de la Cavalleria, militar.⁴⁷
 1598-1599. Miquel Morell, ciutadà. Va abandonar el regne el dia 9 de setembre. Els Jurats enviaren una terna de quatre noms al virrei que elegí a Jaume Morell de Pastorig.⁴⁸
 1599-1600. Jeroni Descallar, militar.

40 ARM, EO 32, f. 232v. Tenia deutes amb la Universitat però va pagar per poder exercir.

41 ARM, EO 32, f. 256r. Era deutor a la Universitat però el virrei va proveï que pagués i fou l'elegit.

42 Els mostassafs elegits entre 1582 i 1593 apareixen a ARM, EO 34, f. 29r, 49r, 68r, 83r, 117r, 200r, 138r, 155r, 217v i 235r.

43 ARM, EO 34, f. 199v. Era deutor a la Universitat.

44 ARM, EU 52, f. 358v.

45 ARM, Suplicacions 58, f. 246r.

46 Al document ARM, AH 5998, 13/10 apareix com Nicolau Quint dit *d'Ivisa*.

47 ARM, RP 2771, f. 204r.

48 ARM, EU 54, f. 349v.

Segle XVII

- 1600-1601. Nicolau Peretó, ciutadà.
1601-1602. Guillem Safortesa Tagamanent, militar.
1602-1603. Mateu Nét Valero, ciutadà.⁴⁹
1603-1604. Ramon Desclapés, militar.
1604-1605. Genís Font, ciutadà.
1605-1606. Joan de Puigdorfila menor, militar.
1606-1607. Onofre Font i Montornès, ciutadà.
1607-1608. Ramon Burgues Safortesa, militar.
1608-1609. Ramon Castell i Moyà, ciutadà.
1609-1610. Leonard Safortesa, militar.
1610-1611. Mateu Nét Valero, ciutadà.
1611-1612. Jordi de Caulelles, militar.
1612-1613. Pere Cabrer, ciutadà.⁵⁰
1613-1614. Jeroni Doms, donzell.
1614 -1615. Gaspar Mir, ciutadà.⁵¹
1615-1616. Ferrando de la Cavalleria, militar.⁵²
1616-1617. Miquel Joan Espanyol, ciutadà.⁵³
1617-1618. Pere de la Cavalleria, militar.
1618-1619. Martí Rossinyol, ciutadà.
1619-1620. Jordi Sureda, militar.
1620-1621. Joan Moll, ciutadà.⁵⁴
1621-1622. Joan Torrella, militar.⁵⁵
1622-1623. Onofre Font i Montornès, ciutadà.
1623-1624. Nicolau Boix de Berard, donzell.
1624-1625. Mateu Nét Valero, ciutadà.
1625-1626. Nicolau Togores Montanyans, militar.⁵⁶
1626-1627. Mateu Nét menor, ciutadà.
1627-1628. Nicolau Boix Berard, militar.⁵⁷
1628-1629. Onofre Cotoner Sala, ciutadà.
1629-1630. Joan Antoni de Puigdorfila, militar.

49 Els mostassafs elegits entre 1602 i 1614 apareixen a ARM, EO 36, f. 16r, 45r, 71r, 97v, 122r, 150r, 169r, 190r, 196v, 214r, 222r, 256v, 265r, 282r i 301r.

50 Va ser elegit mostassaf però tenia deutes amb Jordi Sureda i la Universitat per valor de 3.000 lliures, per la qual cosa la Universitat s'oposà al nomenament. ARM, Suplicacions 61.

51 Va exercir el càrrec encara que es va triar en primer lloc a Jaume Morell Desbach. ARM, EO 36, f. 301r.

52 ARM, Suplicacions 61. Va ser elegit però els jurats al·legaren que com a fiador que havia estat del claviari de Guillem Descallar en 4.000 lliures no podia exercir. El virrei el va recolzar per exercir l'ofici. A ARM SS 47, f. 26 on apareix l'elecció de Cavalleria, no consta aquesta informació. El seu fill Pere de la Cavalleria va exercir com lloctinent en setembre de 1615.

53 L'elecció de mostassafs entre 1615 i 1616 apareix a ARM, SS 47, f. 26r i 53r.

54 A ARM, RP 2361, f. 161r, es cita a Salvador Armengol ciutadà com el mostassaf que va entregar el terç de les multes imposades que tocaven al reial patrimoni.

55 Els mostassafs entre 1621 i 1623 apareixen a ARM, EO 48, f. 18r, 51r, 62r i 88r.

56 L'elecció de mostassafs de 1625 i 1626 surten a ARM, SS 49, f. 41v i 68v.

57 Els mostassafs de 1627 a 1629 s'han extret de ARM, SS 50, f. 12r, 15r i 69v.

- 1630-1631. Tomàs de Bordils, ciutadà.
 1631-1632. Jordi Sureda, militar.
 1632-1633. Joanot Mut menor, ciutadà.
 1633-1634. Francesc de Villalonga menor, militar.⁵⁸
 1634-1635. Agustí Palou, ciutadà.
 1635-1636. Francesc de Villalonga, militar.
 1636-1637. Hugo Morell, ciutadà. Va morir i va ser substituït per Joan Antoni Dureta.⁵⁹
 1637-1638. Pere Ferrer, donzell.
 1638-1639. Arnau Burguet, ciutadà.
 1639-1640. Joan Torrella, donzell.
 1640-1641. Francesc Morell, ciutadà.
 1641-1642. Pere Joan Desclapés, donzell.
 1642-1643. Nicolau Rossinyol de Canet, ciutadà.
 1643-1644. Pelay de Berard, militar. Va morir i fou substituït per Jeroni Boix de Berard.⁶⁰
 1644-1645. Joan Antoni Dureta, ciutadà.
 1645-1646. Ignasi Torrella, donzell.
 1646-1647. Miquel Espanyol, ciutadà.
 1647-1648. Francesc Nét, donzell.
 1648-1649. Francesc Garriga, ciutadà.
 1649-1650. Jordi Descallar Dameto, donzell.
 1650-1651. Joan Garriga, ciutadà.
 1651-1652. Carles Desbach, donzell.
 1652-1653. Mateu Nét, ciutadà.⁶¹
 1653-1654. Jordi Descallar Dameto, donzell.
 1654-1655. Pere Angelats Moranta, ciutadà.⁶²
 1655-1656. Ramon Torrella, donzell.
 1656-1657. Francesc Vanrell, ciutadà.
 1657-1658. Francesc de Villalonga menor, militar.⁶³
 1658-1659. Miquel Espanyol, ciutadà.
 1659-1660. Jeroni Doms, militar.
 1660-1661. Joan Antoni Nadal, ciutadà.⁶⁴
 1661-1662. Jordi Cal·lar Dameto, militar.⁶⁵
 1662-1663. Francesc Vanrell, ciutadà. 1663-1664. Miquel Joan Fuster, militar.⁶⁶

58 L'elecció dels mostassafs entre 1633 i 1655 s'inclouen a ARM, EO 37, f. 11v, 26v, 38r, 55r, 67r, 83r, 96v, 112v, 129v, 132v, 146v, 157r, 168v, 182v, 198r, 209r, 223r, 236r, 249r, 262r, 276r, 276r, 287r, 298r i 310r.

59 ARM, EO 37, f. 55r. Jurà el càrrec el 3 d'agost de 1636.

60 ARM, EO 37, f. 157r. Jurà el càrrec el 28 de març de 1644.

61 En el seu nom jurà Jaume Morell de Pastorig. Ell mateix i Pere Angelats Moranta juraren el càrrec de mostassafs elegits "per la bona direcció i administració de la Universitat i Regne" el 24 de maig de 1652. ARM, EO 37, f. 276r.

62 Els mostassafs de 1654 i 1656 apareixen en ARM, SS 58, f. 17v i 62r.

63 Els mostassafs de 1657 i 1659 es troben a ARM, SS 59, f. 20v, 43v i 65v.

64 El mostassaf de 1660 apareix a ARM, SS 60, f. 15r.

65 L'elecció dels mostassafs entre 1661 i 1663 apareixen a ARM, SS 61, f. 9v, 28v i 46r.

66 La tria dels mostassafs entre 1664 i 1677 es troba a ARM, SS 62, f. 12r, 29r, 45r, 82r, 101r, 118v, 137r, 156r, 174r, 192r, 214r, 231r i 249r.

MIGUEL GABRIEL GARÍ PALLICER

- 1664-1665. Jeroni Pont Desmur, ciutadà.
1665-1666. Jeroni Doms, militar.
1666-1667. Antoni Julià, ciutadà.
1667-1668. Jordi Abrí Descallar, militar.
1668-1669. Pere Joan Font, ciutadà.
1669-1670. Jeroni Doms Sanglada, militar.
1670-1671. Antoni Garriga Trobat, ciutadà.⁶⁷
1671-1672. Josep de Santacília, militar.
1672-1673. Pere Joan Andreu, ciutadà.
1673-1674. Agustí Gual, militar.
1674-1675. Antoni Julià, ciutadà.⁶⁸
1675-1676. Francesc Brondo, militar.
1676-1677. Gaspar Dureta, ciutadà.
1677-1678. Nicolau de Sala menor, militar.
1678-1679. Antoni Julià, ciutadà.⁶⁹
1679-1680. Joan Berard, militar.
1680-1681. Jaume Garriga de Joan, ciutadà.
1681-1682. Nicolau Rossinyol SAGRANADA, militar.
1682-1683. Bartomeu Fornari, ciutadà.
1683-1684. Gabriel Fuster, militar.
1684-1685. Gaspar Dureta, ciutadà.
1685-1686. Marc Antoni Nét, militar.
1686-1687. Pere Jordi Armengol, ciutadà.
1687-1688. Joan Baptista Brondo de Francesc, militar.
1688-1689. Joan Font, ciutadà.
1689-1690. Francesc de Villalonga de Francesc, militar.
1690-1691. Pere Joan Andreu, ciutadà.⁷⁰
1691-1692. Joan Baptista Brondo de Francesc, militar.⁷¹
1692-1693. Antoni Custurer, ciutadà.
1693-1694. Salvador d'Olesa, militar.
1694-1695. Nicolau Julià, ciutadà.
1695-1696. Mateu Gual de Talapí, militar.
1696-1697. Miquel Santandreu Truyols, ciutadà.
1697-1698. Joan Baptista Brondo de Francesc, militar.
1698-1699. Joan Antoni Llabrés, ciutadà.
1699-1700. Antoni Berard, militar.

67 El mostassafs de 1670 i 1671 apareixen a ARM, EO 37, f. 126r i 132r.

68 ARM, SS 62, f. 192r. Era bollador però va obtenir dispensa del virrei.

69 L'elecció dels mostassafs entre 1678 i 1690 apareix a ARM, SS 63, f. 18r, 40r, 63v, 84r, 103r, 145r, 167v, 191v, 210v, 231v, 253r i 271r.

70 ARM, SS 64, f. 271r. Per decret del virrei de 28 d'abril de 1690 s'elegiren l'executor i el mostassaf. Els triats varen ser Nicolau Rossinyol SAGRANADA i Jeroni Doms Sanglada.

71 Entre 1690 i 1708 els mostassafs apareixen a ARM, SS 64, f. 14v, 44r, 75r, 127r, 150r, 151r, 171v, 190r, 212r, 255r, 277r, 296r, 300r, 342r, 346v, 384v, 411r, 433r, 460r i 488r.

Segle XVIII

- 1700-1701. Miquel Santandreu Truyols, ciutadà.
1701-1702. Mateu Gual de Talapí, militar.
1702-1703. Tomàs Garriga, ciutadà.
1703-1704. Baltasar Rossinyol Safortesa, militar.⁷²
1704-1705. Jeroni Alemany, ciutadà.⁷³
1705-1706. Felip Fuster Safortesa, donzell.
1706-1707. Garau Pont, ciutadà.
1707-1708. Mateu Gual de Talapí, militar.⁷⁴
1708-1709. Tomàs Garriga, ciutadà.⁷⁵
1709-1710. Felip Fuster Vida, militar.⁷⁶
1710-1711. Miquel Santandreu Truyols, ciutadà.
1711-1712. Mateu Gual Desmur, militar.
1712-1713. Joan Andrés Conrado, ciutadà.
1713-1714. Ramon Sanglada, militar.
1714-1715. Tomàs Garriga, ciutadà.
1715-1716. Pere Pax Nét, militar.
1716-1717. Pere Pax Nét, militar.
1717-1718. Pere Pax Nét, militar.⁷⁷

72 ARM, Dip. 911, f. 96r. Felip Fuster Safortesa actuà com a lloctinent.

73 ARM, SS 64, f. 385v. Impedit per ser bollandor, va obtenir dispensa del virrei.

74 Apareix també com Mateu Gual Desmur, donzell.

75 ARM, Dip. 1147, s.f. Antoni Amengual, ciutadà, actuà com el seu lloctinent.

76 Els electes entre 1709 i 1717 apareixen a ARM, SS 64, f. 13v, 38r, 62v, 91v, 116v, 137r, 138r i 161v.

77 ARM, Dip. 1163, s.f. El 26 juny 1717 Pere Descallar era lloctinent de mostassaf.

